

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 17 sierpnia 2006 r.

w sprawie zakresu instrukcji gospodarowania wodą

Na podstawie art. 132 ust. 10 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. — Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 i Nr 267, poz. 2255) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) instrukcji — rozumie się przez to instrukcję gospodarowania wodą;
- 2) minimalnym poziomie piętrzenia — rozumie się przez to najniższe położenie zwierciadła spiętrzonej wody umożliwiające prawidłową pracę urządzenia wodnego;
- 3) minimalnym poziomie energetycznym — rozumie się przez to najniższe położenie zwierciadła spiętrzonej wody umożliwiające pracę elektrowni;

- 4) normalnym poziomie piętrzenia — rozumie się przez to najwyższe położenie zwierciadła spiętrzonej wody w okresach poza wezbraniami;
- 5) maksymalnym poziomie piętrzenia — rozumie się przez to najwyższe położenie zwierciadła spiętrzonej wody przy uwzględnieniu pojemności powodziowej stacji; dla budowli piętrzącej niemającej pojemności powodziowej, maksymalny poziom piętrzenia równy jest normalnemu poziomowi piętrzenia;
- 6) nadzwyczajnym poziomie piętrzenia — rozumie się przez to najwyższe dopuszczalne, krótkotrwałe położenie zwierciadła spiętrzonej wody ponad maksymalnym poziomem piętrzenia;
- 7) maksymalnej przepustowości urządzenia wodnego — rozumie się przez to łączną przepustowość wszystkich urządzeń upustowych urządzenia wodnego przy maksymalnym poziomie piętrzenia;
- 8) pojemności martwej zbiornika — rozumie się przez to pojemność poniżej minimalnego poziomu piętrzenia;

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej — gospodarka wodna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 131, poz. 922).

- 9) pojemności użytkowej — rozumie się przez to pojemność przeznaczoną do wykorzystania dla ustalonych celów, zawartą między minimalnym poziomem piętrzenia a normalnym poziomem piętrzenia;
- 10) pojemności powodziowej stałej — rozumie się przez to pojemność przeznaczoną do wykorzystywania przy przechodzeniu fali powodziowej, zawartą między normalnym poziomem piętrzenia a maksymalnym poziomem piętrzenia;
- 11) pojemności powodziowej forsowanej — rozumie się przez to pojemność zawartą między maksymalnym poziomem piętrzenia a nadzwyczajnym poziomem piętrzenia;
- 12) normalnych warunkach użytkowania — rozumie się przez to użytkowanie urządzenia wodnego przy poziomach wody w granicach od minimalnego poziomu piętrzenia do normalnego poziomu piętrzenia;
- 13) warunkach użytkowania w okresie powodzi — rozumie się przez to użytkowanie urządzenia wodnego przy poziomach wody powyżej normalnego poziomu piętrzenia;
- 14) przepływie średnim niskim — rozumie się przez to średnią arytmetyczną wartość obliczoną z minimalnych rocznych przepływów w określonych latach;
- 15) przepływie gwarantowanym — rozumie się przez to przepływ poniżej budowli piętrzącej, będący sumą przepływu nienaruszalnego oraz przepływu niezbędnego do pokrycia potrzeb wodnych, w tym w szczególności potrzeb wodnych zakładów posiadających pozwolenia wodnoprawne, zlokalizowanych w zasięgu oddziaływania danej budowli;
- 16) przepływie nienaruszalnym — rozumie się przez to przepływ poniżej budowli piętrzącej niezbędny do zachowania życia biologicznego w cieku;
- 17) przepływie dozwolonym — rozumie się przez to przepływ poniżej budowli piętrzącej, który nie powoduje szkód powodziowych na terenach poniżej tej budowli;
- 18) przepływie powodziowym — rozumie się przez to przepływ poniżej budowli piętrzącej, ustalany w zależności od prognoz, dostosowany do przepustowości urządzeń upustowych, mogący powodować szkody powodziowe;
- 19) przepływie katastrofalnym — rozumie się przez to przepływ powodziowy poniżej budowli piętrzącej, który jest poza możliwością sterowania urządzeniami upustowymi i powoduje katastrofalne straty w mieniu oraz zagraża życiu lub zdrowiu ludzi;
- 20) przepływie wyprzedzającym — rozumie się przez to przepływ nieprzekraczający przepływu dozwolonego, który, w zależności od prognoz i aktualnej pojemności użytkowej zbiornika, umożliwia częściowe opróżnienie zbiornika przed spodziewanym wezbraniem;
- 21) wysokości piętrzenia — rozumie się przez to różnicę rzędnej maksymalnego poziomu piętrzenia i rzędnej zwierciadła wody dolnej, odpowiadającej przepływowi średniemu niskiemu;
- 22) stanie alarmowym dla zbiornika — rozumie się przez to stan zagrożenia powodziowego i wzmożonej gotowości dla obsługi zbiornika oraz służb realizujących ostłonę zbiornika, wprowadzany w okresie powodzi, tj. w sytuacji, gdy dopływ do zbiornika przekracza przepływ dozwolony poniżej zapory przy osiągniętym normalnym poziomie piętrzenia;
- 23) stanie ostrzegawczym dla zbiornika — rozumie się przez to stan podwyższonej gotowości dla obsługi zbiornika oraz służb realizujących ostłonę zbiornika, wprowadzany w przypadku wystąpienia w zlewni powyżej zbiornika takiej sytuacji hydro-meteorologicznej, która skutkować może koniecznością rozpoczęcia użytkowania zgodnie z zasadami gospodarowania wodą w okresie powodzi;
- 24) zjawisku suszy w zbiorniku — rozumie się przez to sytuację, w której przy gospodarowaniu wodą zgodnie z instrukcją gospodarowania wodą zachodzi obawa szybkiego wyczerpania pojemności użytkowej, niepozwalając na realizację przepływu nienaruszalnego i pokrycie potrzeb zakładów posiadających pozwolenia wodnoprawne.
- § 2. W instrukcji należy postugiwać się następującymi oznaczeniami:
- 1) dla minimalnego poziomu piętrzenia — Min PP;
 - 2) dla minimalnego poziomu energetycznego — Min PE;
 - 3) dla normalnego poziomu piętrzenia — NPP;
 - 4) dla maksymalnego poziomu piętrzenia — Max PP;
 - 5) dla nadzwyczajnego poziomu piętrzenia — Nad PP;
 - 6) dla przepływu średniego niskiego — SNQ;
 - 7) dla przepływu gwarantowanego — Q_{gw} ;
 - 8) dla przepływu nienaruszalnego — Q_n ;
 - 9) dla przepływu dozwolonego — Q_{doz} ;
 - 10) dla przepływu powodziowego — Q_{pow} ;
 - 11) dla przepływu katastrofalnego — Q_{kat} ;
 - 12) dla przepływu wyprzedzającego — Q_{wyp} ;
 - 13) dla pojemności martwej zbiornika — V_m ;
 - 14) dla pojemności użytkowej — V_u ;
 - 15) dla pojemności powodziowej stałej — V_{ps} ;
 - 16) dla pojemności powodziowej forsowanej — V_{pf} .
- § 3. 1. Instrukcję dla zbiorników i stopni wodnych opracowuje się z uwzględnieniem normalnych warun-

ków użytkowania oraz warunków użytkowania w okresie powodzi.

2. W instrukcji, o której mowa w ust. 1, uwzględnia się okres budowy, pierwszego napełnienia oraz remontu urządzenia wodnego.

§ 4. Instrukcja dla zbiorników i stopni wodnych, z których korzysta kilka zakładów, uwzględnia zaspokojenie potrzeb wszystkich tych zakładów, stosownie do posiadanych przez nie pozwoleń wodnoprawnych, oraz zapewnienie przepływu nienaruszalnego lub gwarantowanego.

§ 5. Instrukcja składa się z części opisowej i graficznej.

§ 6. 1. Część opisowa instrukcji dla zbiorników i stopni wodnych zawiera:

- 1) informacje ogólne dotyczące położenia urządzenia wodnego;
- 2) nazwę właściciela, zarządcy lub użytkownika bezpośrednio odpowiedzialnego za gospodarowanie wodą i utrzymanie urządzenia wodnego;
- 3) wyszczególnienie zadań, które ma spełniać urządzenie wodne;
- 4) podstawowe informacje dotyczące urządzenia wodnego, odnoszące się do:
 - a) poziomów piętrzenia, w tym minimalnego poziomu piętrzenia, minimalnego poziomu energetycznego, normalnego poziomu piętrzenia, maksymalnego poziomu piętrzenia, nadzwyczajnego poziomu piętrzenia, i okresów ich obowiązywania,
 - b) wysokości piętrzenia,
 - c) przepływów, w tym przepływu średniego niskiego, przepływu gwarantowanego, przepływu nienaruszalnego, przepływu dozwolonego, przepływu powodziowego, przepływu katastrofalnego, przepływu wyprzedzającego,
 - d) dopuszczalnych prędkości obniżania i podwyższania poziomów wody na górnym i dolnym stanowisku,
 - e) maksymalnej przepustowości urządzenia wodnego,
 - f) zagrożeń i uwarunkowań w gospodarowaniu wodą występujących przy obniżeniu poziomu piętrzenia poniżej minimalnego;
- 5) określenie sposobu gospodarowania wodą w normalnych warunkach użytkowania;
- 6) określenie sposobu postępowania w okresie występowania zjawisk lodowych;
- 7) opis sieci obserwacyjno-pomiarowej istotnej dla gospodarowania wodą;

8) wykaz urządzeń pomiarowych, związanych z gospodarowaniem wodą, znajdujących się na urządzeniu wodnym;

9) określenie podstawowych czynności związanych z gospodarowaniem wodą oraz osób odpowiedzialnych za ich wykonywanie;

10) wykaz współdziałających zakładów i osób odpowiedzialnych za gospodarowanie wodą, wraz z określeniem zakresu ich odpowiedzialności i kompetencji oraz sposobu komunikacji pomiędzy nimi;

11) określenie trybu powiadamiania, przez osobę odpowiedzialną za gospodarowanie wodą i utrzymanie urządzenia wodnego, ośrodka koordynacyjno-informacyjnego ochrony przeciwpowodziowej regionalnego zarządu gospodarki wodnej o wystąpieniu na urządzeniu wodnym niebezpiecznych zjawisk, będących skutkiem sytuacji hydrometeorologicznej;

12) określenie trybu powiadamiania, przez osobę odpowiedzialną za gospodarowanie wodą i utrzymanie urządzenia wodnego, ośrodka koordynacyjno-informacyjnego ochrony przeciwpowodziowej regionalnego zarządu gospodarki wodnej, gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zespołu reagowania kryzysowego oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej o zrzutach wody ponad przepływ dozwolony.

2. Instrukcja dla zbiorników zawiera dodatkowo:

- 1) podstawowe dane dotyczące stanu ostrzegawczego i alarmowego dla zbiornika;
- 2) podstawowe dane dotyczące pojemności, w tym pojemności martwej zbiornika, pojemności użytkowej, pojemności powodziowej stałej, pojemności powodziowej forsowanej;
- 3) określenie sposobu gospodarowania wodą w warunkach użytkowania w okresie powodzi, w tym sposobów:
 - a) postępowania w przypadku wprowadzenia stanu ostrzegawczego dla zbiornika,
 - b) postępowania w przypadku wprowadzenia stanu alarmowego dla zbiornika,
 - c) postępowania przy prognozowanym nadejściu fali powodziowej, przygotowującego zbiornik wodny do wejścia w okres powodzi,
 - d) tworzenia i wykorzystania pojemności powodziowej w oparciu o informacje napływające z osłony hydrometeorologicznej.

3. Część graficzna instrukcji dla zbiorników i stopni wodnych zawiera:

- 1) plany i schematy dotyczące urządzenia wodnego, związane z gospodarowaniem wodą;

- 2) mapy topograficzne, w skali od 1 : 1 000 do 1 : 10 000 dostosowanej do wielkości urządzenia wodnego, obejmujące lokalizację budowli piętrzących, ujęć wodnych, pompowni, kanałów doprowadzających wodę i obiektów pobierających i zrzucających wodę;
- 3) krzywe wydatku urządzeń upustowych.

§ 7. Do instrukcji dla zbiorników i stopni wodnych załącza się:

- 1) odpisy pozwoleń wodnoprawnych odnoszących się do danego urządzenia wodnego,
- 2) kopie pozwoleń wodnoprawnych odnoszących się do innych urządzeń wodnych lub obiektów w zasięgu wzajemnego oddziaływania

— o ile pozwolenia wodnoprawne odnoszące się do takich urządzeń zostały wydane.

§ 8. 1. Dla zależnego od siebie korzystania z wód opracowuje się jedną instrukcję, obejmującą korzystanie z wód przez wszystkie zakłady korzystające z zasobu wodnego lub z urządzeń usytuowanych kaskadowo wzdłuż cieku.

2. Instrukcja, o której mowa w ust. 1, uwzględnia warunki przewidziane dla instrukcji dla zbiorników i stopni wodnych, określone w § 3, 5 i 7.

3. Instrukcja, o której mowa w ust. 1, określa sposób gospodarowania wodą w przypadku wystąpienia zjawiska suszy w zbiorniku, w tym kolejność zaspokajania potrzeb poszczególnych zakładów oraz możliwość ewentualnych ograniczeń w korzystaniu z zasobu wodnego.

4. Instrukcja, o której mowa w ust. 1, określa sposób gospodarowania wodą w przypadku technologicznych lub awaryjnych przestojów jednego z zakładów, szczególnie w zakresie zapewnienia przepływu nienaruszalnego lub gwarantowanego.

5. Instrukcja dla kaskady zbiorników lub stopni wodnych obejmuje wszystkie obiekty kaskady usytuowane wzdłuż cieku oraz na kanałach derywacyjnych.

6. Instrukcja, o której mowa w ust. 5, określa, na jakich odcinkach kaskady i w jakiej wielkości ma być zachowany przepływ nienaruszalny lub gwarantowany.

7. W przypadku energetycznego wykorzystywania obiektów kaskady, instrukcja, o której mowa w ust. 5, zawiera informacje na temat energetycznego wykorzystania wody, z uwzględnieniem technologicznych i awaryjnych przerw w pracy elektrowni, retencjonowania wód oraz przepuszczania wody przez urządzenia upustowe zbiorników i stopni wodnych.

§ 9. 1. Do instrukcji dla zależnego od siebie korzystania z wód stosuje się odpowiednio § 6 ust. 1, 2 i 3 pkt 1 i 3.

2. Część opisowa instrukcji dla zależnego od siebie korzystania z wód zawiera dodatkowo:

- 1) określenie zakresu i trybu współdziałania zakładów w dostosowaniu do warunków wynikających z gwarancji i kolejności zaspokajania potrzeb poszczególnych zakładów;
- 2) określenie zakresu i trybu współdziałania z zakładami i urządzeniami wodnymi usytuowanymi powyżej i poniżej urządzenia wodnego, w szczególności w odniesieniu do przepływów ekstremalnych.

3. Część graficzna instrukcji dla zależnego od siebie korzystania z wód zawiera dodatkowo mapy topograficzne w skali od 1:1 000 do 1:50 000 dostosowanej do potrzeb wynikających z liczby zakładów i zasięgu wzajemnego ich oddziaływania.

§ 10. W przypadku warunków, o których mowa w § 3, lub danych, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 4, ust. 2, ust. 3 pkt 3 oraz § 9 ust. 2, które nie dotyczą danego urządzenia wodnego, dla którego sporządzana jest instrukcja, można odstąpić od ich uwzględnienia.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Środowiska: *J. Szyszko*